

## FELSŐVADÁSZI RÁKÓCZI ZSIGMOND EPITAPHIUMA 1603-BÓL.

Az egri káptalanban 1603 júl. 5-én olvasták fel annak a Rákóczi Zsigmondnak a végrendeletét (Zsélyi lvt. f. 12 et. A. n. 707.), akinek epitaphiumát a Gróf Zichy-család zsélyi nemzetségi levéltárából az alábbiakban közlöm. A kézirat második nevének, Thelegdi Borbálának révén került Kisvárdára. Thelegdi Borbála névjének, Katának, a híres és vitézlő Zokolyi Miklós nevének, rokoni kapcsolatai révén közeli atyafiságban volt Várday Katalinnal, bedegei Nyáry Pál feleségével. Rákóczi Zsigmond 26-éves korában halt meg. Halálkozásának évéből kell származnia az alábbi sírfeliratnak; szerzőjét ugyan nem ismerjük, de nyilván a Rákóczi-család valamelyik pártfogoltja volt.

Két szövegben, latinban és magyarban, maradt fenn. A latinnak versmértéke a hexameter, s címe: *Epitaphium spectabilis et magnifici domini domini Sigismundi Rakoczi de felso vadasz etc. quod vexillo adscriptum est*; a magyar a latin szöveg mellé van írva cím és megjegyzés nélkül. Azt azonban nem állapíthattuk meg, hogy a temetési menet elején vitt zászlóra a latin, avagy az alábbi magyar szöveg íratott-e. Az utóbbi így hangzik:

Siralmas teste Sigmondnak  
 Ez kő alatt Rakoczinak  
 Fekszik: Attyanak ki vala  
 Jo hírrel tündöklő fia  
 Szűk peldáia kegyessegnek  
 Szeretőie tisztességnek  
 Keresztyen religionknak  
 Defensora vallasunknak.  
 Az urak közöt híresnek  
 Meltan mondatot neuesnek  
 Es sokan ifjui woltat  
 Bötstültek mint Patriarchat.

Huszon hat esztendöt szamlalt  
 Hogy meg kostolta az halalt  
 Es szerenczetlen szerenczen  
 Czak keszték monadi(!)ninczen.  
 Mikeppen Christusnak élt volt  
 Ismet Christusnak is megh holt  
 Hát most Christusnak meny egben  
 Hosianнат mond örömben.  
 Tanuliyatok ti emberek  
 Menyorszagot keressétek.  
 Mert ez vilagi minden io  
 Csak el vész mint az téli ho.

Közi: LUKCSICS PÁL.

## MADÁCH LEVELE HAYNALD LAJOSHOZ.

Kalocsa halhatatlan nevű bíboros-érsekének, Haynald Lajosnak, gazdag és értékes levelestárát a kalocsai főszékesegyházi könyvtár őrzi. Az irodalmi levelek csoportjában van egy levél Madách Imre tollából is. A levél keltezése: Balassagyarmat, 1846. nov. 18.

Haynald akkor érseki titkár volt Esztergomban Kopácsy József hercegprímás oldalán. Madáchnak hozzáintézett levele bizonyítja rá, hogy Madáchot barátság fűzte Szécsény nagy szülőltéhez, Haynald Lajoshoz.

A levél szövege:

B. Gyarmath  
 1846: 11, 18<sup>án</sup>

Különösen Tisztelt  
 Fő-Tisztelendő Titoknok Úr!

Ugyan csak ma bátorkodtam Primás Ö Herczegségének egy levelemmel alkalmatlankodni, melyben Szecsődy János megyénkbeli rendsz. biztosnak